

سلسلہ دروس خارج

اصول فقہ

استاد پیدہ حسن خمینی

موضوع: تمایز علوم

جلسہ:

۲۸

تاریخ:

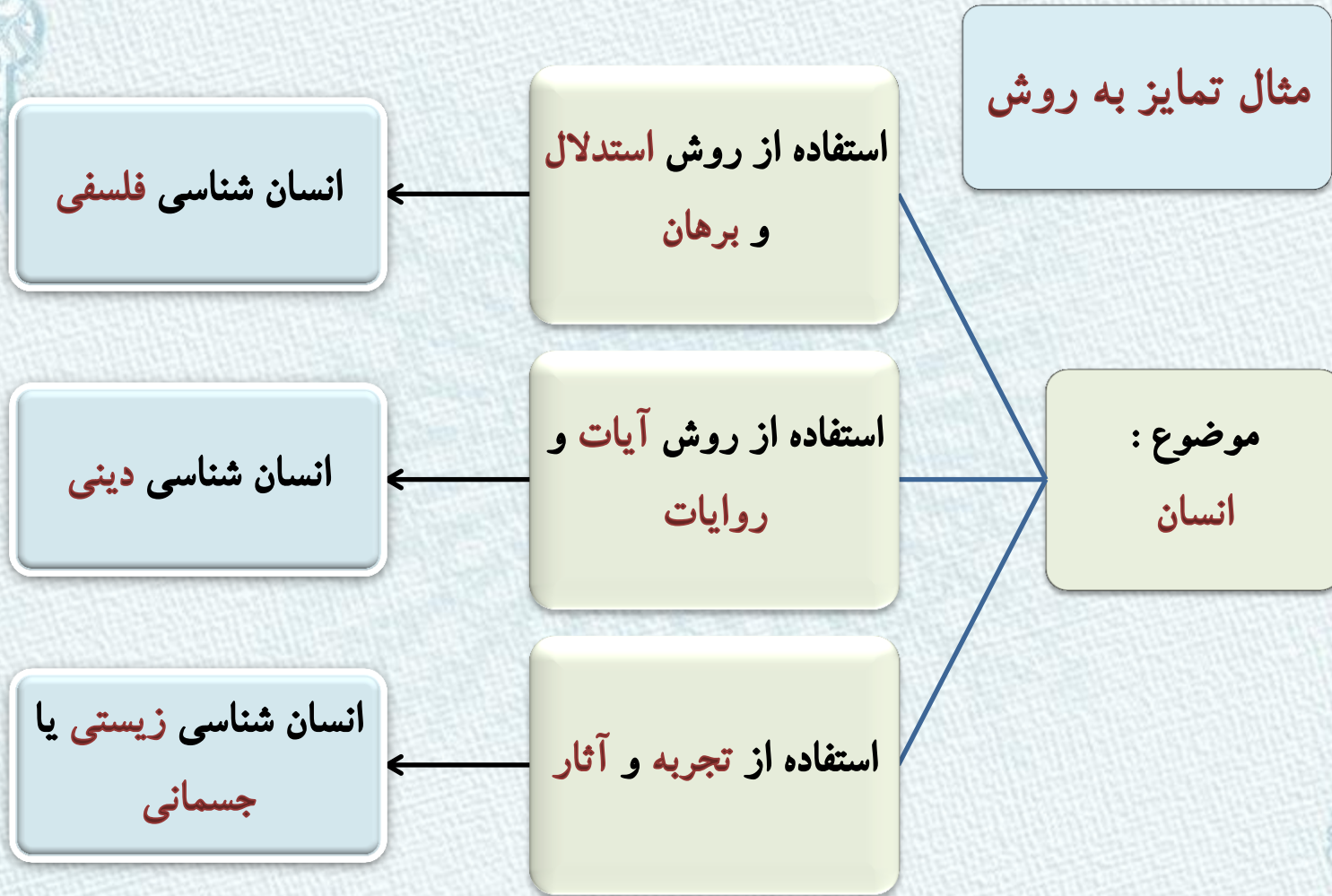
۱۹ | ۸ | ۱۷

بحث چهارم:

تمایز علوم

بررسی نظریه پنجم : تمایز به روش

نقد اول مرحوم فاضل

ضابطه، کلی نیست!

صرفِ روش، باعث تمایز علوم نیست

و الا باید «خداشناسی فلسفی» و «انسان شناسی فلسفی» یک علم

شوند.

نقد دوم مرحوم فاضل

چرا تمایز به روش با وجود تمایز به غرض؟

انسان شناسی فلسفی و انسان شناسی دینی، تفاوت در غرض هم دارند. پس چرا تمایز به غرض هایشان نباشد؟

جواب :

از نگاه مستدل، غرض یکی است (شناخت انسان)
بلکه روش ها متعدد است

نقد سوم مرحوم فاضل

تمایز به موضوع در مثال ها !

موضوع در انسان شناسی فلسفی = انسان به طور مطلق
موضوع در انسان شناسی دینی = انسان از منظر دین

جواب :

انسان در هر دو به صورت مطلق وجود دارد
فقط در صورت دوم، چون تنها سخن دین را صحیح می داند، از محمولات پذیرفته شده
دینی استفاده می کند

جمع بندی نهایی نظریه پنجم

۱. دوری از تمایزات غیر جامع

تقسیم بندی علوم به : «اعتباری و حقیقی»، «یقینی و ظنی»، «دینی و غیر دینی»، «برهانی و شهودی»، «انشائی و اخباری» = **تمایزات خاص و غیر جامع**

۲. استفاده از تمایزات ترکیبی

با توجه به اینکه غرض به تنهایی نمی تواند ملاک باشد (به جهت نقض در عرفان و فلسفه)

و با توجه به اینکه غرض + روش هم فراگیر نیست

در نتیجه : تمایز به «**تفاوت موضوعات + روش**» یا «**تفاوت اغراض + روش**» یا

«**تفاوت محمولات + روش**» یا .. خواهد بود

جمع بندی نهایی نظريه پنجم

اللهم الا ان يقال :

چون خارجا عرفان و فلسفه دو علم هستند، ما نیز تعريف علم را تغيير می دهيم :
«العلم هو عدة قضايا المرتبطة التي كانت لها اسلوب معينة جمعها خصوصيات او
الخصوصية الواحدة بها يترتب عليها غرض واحد بالوحدة الشخصية»

بحث چهارم:

تمایز علوم

بررسی نظریه ششم : نظریه علامه طباطبائی رحمة الله علیه

